

ЗА БУДІВЕЛЬНІ КАДРИ

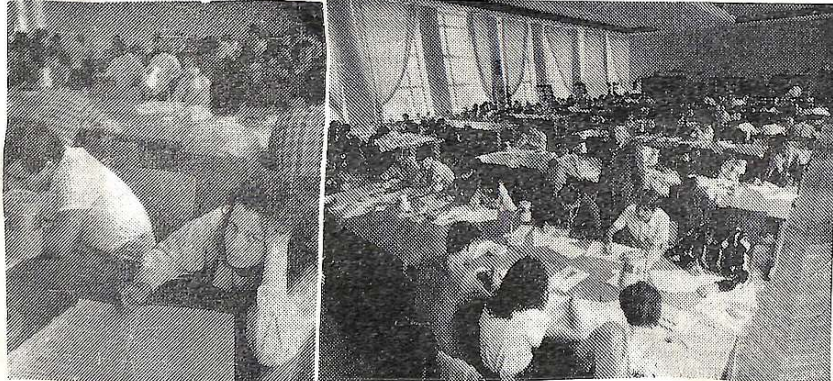
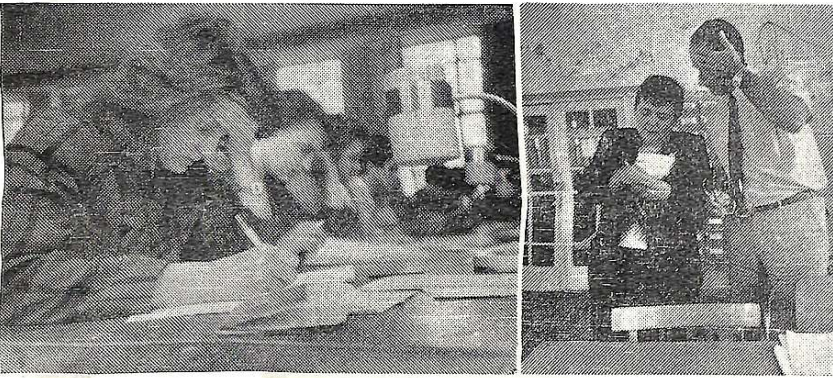
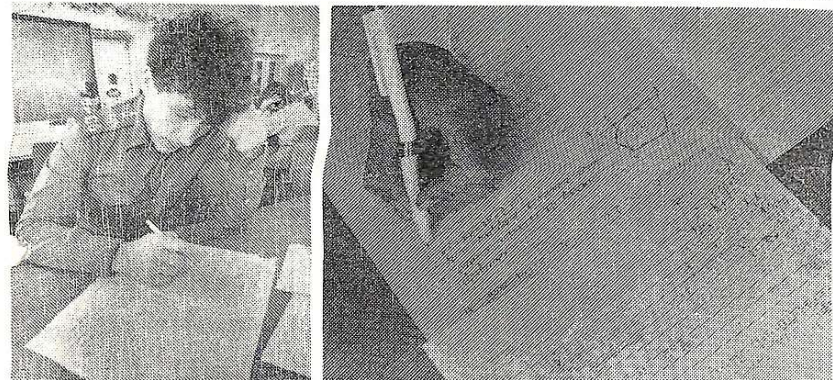
Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Виходить з 1962 р.
№№ 23—24 (1009—1010)
СУБОТА
1
ВЕРЕСНЯ
1990 рік

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ
КИЇВСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ІНЖЕНЕРНО-БУДІВЕЛЬНОГО ІНСТИТУТУ

З НОВИМ НАВЧАЛЬНИМ РОКОМ!

СВІТОЧ АРХІТЕКТУРИ АВАНГАРДУ

Позаду вступні іспити. І тепер тільки фотографії нагадують про ту напружену пору. Іспити до нашого інституту вимагали максимальної точності від абітурієнтів, а найточнішими можуть бути цифри. Тому пропонуємо вашій увазі цифровий вираз результатів прийому до КІБІ.

977 чоловік зараховано на денну форму навчання, а заяв до інституту було подано 1761.

Найбільш високий конкурс спостерігався на архітектурному факультеті (2,8 бала), найнижчий на будівельному (1,8 бала).

Цікаво, що в середньому по інституту, конкурс був майже однаковим (приблизно 2,1 бала).

Не зважаючи на те, що на спеціальності САПР та АСІУ подавали документи майже самі відмінники, конкурс виявився тут 1,9 бала.

Серед абітурієнтів найбільшою популярністю користувалися факультети автоматизації будівельного виробництва, сантехнічний та міського будівництва.

298 чоловік зараховано до інституту за результатами репетиційних іспитів. На спеціальність АТІП з 22 чоловік, що складала вступні іспити, зараховано 17 учасників експерименту.

За результатами співбесіди зараховано 212 чоловік.

Із 383 відмінників, що подали заяви до вступу, зараховано 288. Це 151 медаліст, 92 випускника технікумів та 45 випускників СПТУ.

Найбільше відмінників (91 чоловік) зараховано на ПЦБ (із загальної кількості 229 зарахованих) та на АСІУ (18 із 25).

105 — випускників підготовчого відділення стали першокурсниками.

Соціальний склад абітурієнтів такий: робітників — 299 чоловік, колгоспників — 19, службовців — 659.

В цьому році зараховано 625 хлопців, це на 60 чоловік більше, ніж у минулому.

Число безпартійних абітурієнтів становить 165 чоловік (у минулому році 26).

У нас навчатимуться 753 українці, 595 — кияни.

Зі стажем роботи понад 2 роки зараховано 175 чоловік, а зі стажем роботи по обраній або спорідненій спеціальності — 230 чоловік.

Щоб провести прийом абітурієнтів чітко і організовано, приймальній комісії довелося немало попрацювати. Особливо добросовісною була робота реєстраторів О. Човнюк, М. Баштового, Т. Горбонос, Л. Потапенко, О. Кієнко, М. Омеляненка, заступника відповідального секретаря по діловодству Н. П. Красікової та її помічниця Н. В. Скрипченко, а також заступників відповідального секретаря П. П. Чередищенка, В. О. Лемешка, С. М. Любченка, Я. А. Березняк, В. І. Гоца.

С. ЗАЙЧЕНКО,
відповідальний секретар приймальної комісії.

Фото В. ПОГОРЕЛЬЧУКА.

Дорогий першокурснику! Ти прийшов до нашого інституту у знаменний рік, проголошений ЮНЕСКО роком Костянтина Мельникова, і ми сподіваємося, що величезний творчий потенціал, фантазія, майстерність, професіоналізм — те, що супроводжувало життя великого зодчого (і що нам зараз інколи не вистачає...), буде супроводжувати й тебе все життя.

Редакція вирішила присвятити третю сторінку першого у новому навчальному році номеру газети ювілею видатного радянського зодчого, чудового майстра архітектури 1920—1950-х років, заслуженого архітектора РРФСР, доктора архітектури професора Костянтина Степановича МЕЛЬНИКОВА (22.07.1890 — 28.11.1974), сторінка з дня народження якого було широко відзначено 22 липня у всьому культурному світі.

До його творчості ми вже звертались: проф. В. В. Челпик у 1968 році надрукував статтю «Архітектура його життя. Матеріали до диспуту про творчість К. С. Мельникова» (див. № 42 (257), 11.12.1968). І це було тоді, коли ім'я майстра знаходилося у забутті! «Архітектор різко висловленої індивідуальності, — йшлося в цій статті, — сміливий експериментатор і винахідник, він не зміг уникнути надмірного загострення своїх образів, яке іноді досягало ризикованих меж. Величезна фантазія, самостійне і оригінальне мислення та велика широта дозволяють поставити його ім'я поруч з класиками світової архітектури нашого часу».

Публікації про Мельникова небагато. Можемо радити книгу його спогадів, що вийшла у видавництві «Искусство» в серії «Мир художника» — «К. С. Мельников. Архітектура мого життя». Творческа концепція. Творческа практика» (М., 1985 р.), в якій досить повно відображене творче життя майстра...

K. Melnyk
1967.

Профспілкове життя

НА БАЛАНС ІНСТИТУТУ

Наприкінці червня відбулося спільне засідання ректорату, профкому, керівництва кусти студентських ідалень вузу.

Було розглянуто питання про стан і розвиток підприємства громадського харчування інституту.

Про свою роботу доповідала директор кусти ідалень вузу А. Ф. Семенов. Треба сказати, що питання харчування в нашому вузі слухається і розв'язується вже давно. Але ніяк йому нема кінця. Всього час тут існують якісь проблеми.

От, наприклад, в своєму виступі на засіданні директор кусти ідалень А. Ф. Семенов повідомила, що вже з 1-го кварталу п. р. не виконується план товарообороту. Це у зв'язку з нестатком запланованих м'ясомолочних і інших видів продуктів. В інституті не розв'язується питання про збільшення посадкових місць в ідалнях, треба оснащувати технічну базу вузу, працівники громадського харчування (а їх 76 чоловік) одержують дуже низьку заробітну плату, не забезпечуються путівками в будинки відпочинку і санаторії в літній період, під час

канікул. А людей необхідно заохочувати!

А. Ф. Семенов повідомила також і про те, що необхідно будувати зали громадського харчування, придбати сучасне обладнання, наприклад, для готування млинців, омлетів — всього того, що робиться швидко. Цілий рік наш колектив «бився» за вентиляцію, яка і до цього часу не зроблена. І ще, якщо порівняти роботу нашої судомийниці з роботою її колеги в Прибалтиці, то це вже буде зовсім не на нашу користь: там руки мийниці не торкаються посуду — все робить машина.

Директорів було задано багато запитань. Серед них були й такі: «Хто сидів чи обідав в нашій ідалні по понеділках? Як після цього себе почував?» «Чи були випадки списання продуктів? Чому в буфетах та ідалнях відсутній чай?» (це питання задається вже десятиліттями!) І на нього була відповідь, що нема цукру, заварки, в архітектурному корпу-

сі, в буфеті, нема навіть елементарної плити для підігрівання чаю). Питання задавали учасники засідання К. В. Селун, Л. М. Єлісеєва, Г. П. Степаненко, М. М. Кисіль.

Наприкінці свого повідомлення А. Ф. Семенов підтримала пропозицію профкому інституту перевести громадське харчування на баланс інституту. Це багато в чому полегшить справу, покращить роботу.

У своєму виступі командант 1-го гуртожитку Р. К. Ісайчук сказав, що в розв'язанні проблеми громадського харчування наших співробітників, студентів інституту зайняв позицію утриманців — він все переклав на плечі колективу працівників ідалень. Так, АГЧ, в обов'язки якої входить постачати ідалням обладнання, поводить себе не найкращим чином. Р. К. Ісайчук запропонував також завести інститутське підсобне господарство та підключити до цієї роботи студентів.

Своє слово сказав на зустрічі і ректор вузу А. М. Тугай. Він відзначив, що пропозиція Р. К. Ісайчука не з легких, і ректорат навіть не бачить доцільності його організації. Повідомив ректор і про те, що ведеться робота по включенню в план міськвиконкому будівництва ідалень на 500 посадкових місць. Плануємо також і будівництво 9-поверхового гуртожитку для студентів, в якому передбачається і ідалня. Щодо придбання обладнання, то тут є і свої труднощі — відсутність грошей і те, що це не передбачено колдоговором.

У ректора виникає сумнів щодо переходу громадського харчування на баланс інституту. Це можливо буде зробити лише після укладання договору з колгоспом чи радгоспом по довгостроковій доставці сільгоспродуктів.

Заступник голови профкому Г. М. Тиміньскій висловився за необхідність корінної зміни роботи громадського харчування в ін-

ституті. І це, підкреслив він, повинно стати турботою всіх: і колективу ідалень, і працівників вузу. Треба взяти курс на переводу громадського харчування на баланс інституту. Є такі досвідчені організації і підприємства Києва. Профком спільно з товариством споживачів вивчає досвід КТІЛП, що перевів на свій баланс громадське харчування. В результаті у вираші виявились і співробітники вузу, що отримують якісне харчування, і працівники ідалень. Але для цього треба вивчити цілий ряд поточних питань, пов'язаних з реконструкцією та забезпеченням підприємств кусти ідалень, побудувати нову ідалню на 500 місць, передбачивши там спорудження сховища для продуктів.

На закінченні засідання голова профкому Ю. А. Морсков ознайомив присутніх із проектом постанови про забезпечення поліпшення якості харчування і культури обслуговування співробітників інституту, розрахованого на 2 роки. Проект запропонували затвердити. **І. ГЕРАЩЕНКОВА,** наш кор.

КОНКРЕТНА ДОПОМОГА

Село Здвижівка Бороднянського району на Київщині добре відоме нашому інституту. У 86-ому році тут працювали студентські будівельні загони КІБІ: зводили і жили, і підсобні приміщення для переселенців з «мертвої» 30-ти кілометрової зони.

Коли по четвертій річниці Чорнобиль стали організувати акції милосердя, партійна організація інституту вирішила конкретну допомогу «підшефним» здвижівцям. Звернувшись до жителів села з запитанням, що їм найперше необхідно? Виявилось — ліки.

Наша парторганізація відрахувала з свого фонду 100 крб., з фонду профспілки та ректора надійшло 200 крб., з рахунку НТМ — 245 крб., а від співробітників — 159 крб. На ці сімсот карбованців було куплено чимало дефіцитних ліків. Окремо дістали 300 шприців одноразового користування.

Не часто доводиться бачити такий «книжковий парад»: Фрейд, Карнегі, Висоцький, Цветаєва... Очі розбігаються! І все ж, на кооперативних розкладах та у відділах по «договірних цінах» ці видання не така вже і рідкість.

— Бібліотека, дійсно, не зовсім звичайна — господарюнкува, — говорить директор магазину «Сучасник» Г. В. Пшеннічча.

— Багато з цих книжок, — Галина Вікторівна киває на стрункі ряди «Англійського», «Болгарського», «Французького» і інших детективів, «Бібліотеки фантастики», дитячої «Бібліотеки пригод», — недоступні рядовому читачеві.

— Яким же чином вони попадають до вас?

— Через скупку та відділ книгообміну. Але ж далеко не кожний може дозволити собі купувати книжки, скажімо, в спеціалізованому відділі. Ось і переведено їх сюди, в прокатний фонд.

БІБЛІОТЕКА В «СУЧАСНИКУ»

Тепер будь-який читач, залишивши заставу (гроші), може взяти на десять днів книгу додому, яка йому сподобалася.

— Чи велика сума застави (оплати)?

— Це залежить від цінності книги. До сорока карбованців. Не лякайтеся! По-перше, це максимальна застava, в середньому ж вона у два-три рази нижче, а на дитячі книжки складає, наприклад, всього 5 крб. А по-друге, свої гроші ви одержуєте назад, повернувши нам прочитану книгу. За послуг беремо 20 процентів вартості книги (не плутайте із заставною ціною). Тобто, це буквально копійки. Та ви із читачами поговоріть...

Підходимо до столу реєстрації.

— Вам підвезло, — відриваєть-

ВИБИРАЙТЕ, ПЛАТІТЬ, ЧИТАЙТЕ

ся від записів «господиня» цієї незвичайної бібліотеки Галина Сергіївна Солодовник, — ось одна із наших постійних відвідувачів.

Біля столу жінка з томиком Цветаєвої в руках:

— Чи дорого? Та ні. За цю книгу — двадцять п'ять копійок.

— Зрозуміло, що не все так гладко, — продовжуємо розмову в директорському кабінеті, — кооперативні торгові бізнес свої відкріпи, а люди їх часто за наших продавців приймають.

— Галина Вікторівна простягає підписаний «Клубом кинголю-

бів» папірець із досить різкими виразами на адресу адміністрації магазину, яка начебто перепродує книги спекулянтам, — Такі листи не рідкість... Ми зустрічаємо комісію за комісією. А тут ще і райвиконком на «догомі», виділивши для кооперативної торгівлі місце поруч із магазином...

За місяць ми обслужили близько 200 чоловік, хоч могли б набагато більше. Вивчаємо питання. При першій можливості ці книги з'являються на нашій полиці.

Отже, шановний читачу, як ти дружиш із Книгою, відвідай «Сучасник» і його бібліотеку. На тебе тут чекають.

Є. ЧЕРНЯК.

ВИТОКИ ІНЖЕНЕРНО-АРХІТЕКТУРНОЇ ОСВІТИ

У 1615 році Київська православна шляхтянка Єлизавета Гулевичівна Лозка подарувала свою садибу в центрі Подолу з усіма «угодіям, прибутками і принадлежностями» для заснування і розміщення на ній Київського братства. (Історія Києва, том 1. К. 1960, ст. 156).

До складу братства входили ремісники, купці, духовенство, а також представники козацтва. Братство очолювало ідеологічну боротьбу проти унії і католицтва і було одним із осередків культурного життя міста. У віданні братства була школа, яка утримувалась на кошти братства і Богоявлявського монастиря, а також мала допомогу від царя Михайла Федоровича.

У 1631 році при Києво-Печерському монастирі була відкрита друга школа, заснована архимандритом Петром Могилою. Ця школа відрізнялась від братської тим, що викладання в ній велося латинською і польською мовами. Тому на відміну від Братської — Лаврська школа не користувалась популярністю і зустрічала вороже ставлення козаків і міщан. Опозиція була настільки сильною, що Петро Могила змушений був піти на компроміс: Лаврська школа проіснувала близько одного року і на вимогу братства була переведена на Поділ і об'єднана з братською

школою в 1632 році. Ця об'єднана школа стала офіційно називатися Києво-Могилянським колегіумом. Спочатку колегіум був відкритим навчальним закладом з вільним доступом дітей міщан, козацтва і духовенства. Але в 30-х роках XVII століття тут пе-

Києво-Братський монастир і Академія. Малюнок к. Дзиринського, 1860-1861 рр.

реважаю стали навчатися діти шляхти. Строк навчання був 8 років. Було утворено шість окремих класів: фара, або аналогія, інфіми, граматика, синтаксис, пітики і риторика, а також одного дворічно-філософського класу.

В граматичних класах викладалась латинська, грецька, польська, і старослов'янсько-руська мови.

Після возз'єднання України з Росією (1654 р.) українська національна культура дістала можливість дальшого розвитку.

Тоді ж колегіуму було надано право викладати курс богослов'я. Цим самим колегіум прирівнювався до тогочасної вищої школи — Академії. В зв'язку з цим змінилась структура колегіума: додається ще один старший клас з дворічним навчанням. Після чого в колегіумі стало вісім класів. Кожний клас мав свою назву, залежно від змісту і характеру навчання. В цей період значною мірою зростає контингент учнів, з кількох сот до тисячі і більше чоловік. Значно збільшилось число козаків і козацької старшини. Тут навчався син Богдана Хмельницького — Юрій і діти правобережного полковника Семена Палія.

Навколо колегіума гуртуються кращі дітяки науки, які виступали за зміцнення взаємовідносин з Росією.

У 1701 році Петро I перетворив Києво-Могилянський колегіум в академію. Ця академія мала значення вищої школи не лише на Україні, а й для Росії та Білорусії. Сюди приїжджали вчитися юнаки з Москви, Петербурга, Білорусії і Польщі. Прогресивний напрям академії очолював сподвижник Петра I Феофан Прокопович.

Він різко засудив латинсько-поль-

ський напрям академічної науки, що тут утвердився у XVII столітті і провів реформу викладання, закликаючи професорів «не пити тільки по дороге, протоптаній другим ученим, а слідувати самостійним розв'язанням...».

Він виступав за тісний зв'язок науки з життям народу. Значна увага під час його діяльності приділялась математиці. В академії був відкритий клас змішаної математики, в якому читався курс «Шкільної і військової архітектури, механіки, гідравліки, гідростатики, оптики, тригонометрії, математичної хронології...».

Курс шкільної і військової архітектури викладав священник Ірешей Фальковський (Хижняк З. І. «Києво-Могилянська академія», ст. 78).

У 1744—1748 рр. в Києво-Могилянській академії з'явився видатний український зодець Іван Григорович Барський (1713—1785 рр.). Здобувши в академії інженерну освіту, він протягом 35 років своєї творчої діяльності плідно працював над благоустроєм Подолу. Головною його спорудою був фонтан «Самсон» на Подолі. Крім цього, І. Г. Барський створив і реставрував понад 30 видатних споруд в Києві, Чернігові, Козельці і інших містах України.

П. КРАСНОСЕЛЬСЬКИЙ, директор музею інституту.

Літературно-мистецька сторінка

Втрачені пам'ятки
Архітектури Києва

В ЛЕТО 1037 заложи Ярослав город великий Киев, ...заложи и церковь святая Софья, ...церковь святого Георгия, монастырь и святая Иринея». У такому піднесеному стилі передає нам крізь непроглядну товщу століть історію київської землі автор «Повести временных лет». Отже, князь Ярослав заклад своє місто на пам'ять того, що він «одержал победу самую снательнейшую для отечества, сокрушив одним ударом силу лютейшого из врагов» (М. М. Карамзін, «Предания веков», М., 1988 р., с. 130). Це була битва з печенігами, що якраз і проходила там, де стоїть зараз Софійський собор. Великий князь, підтримуючи візантійську традицію, починає будувати монастирі. Першими з них у Києві були — св. Георгія, названий на честь

Церква св. Ірини

повністю зруйнована Ірининська церква була у кінці XV ст. за часів кримсько-татарської навали ордами хана Менгли-Гірея та його синів (К. В. Шероцький, «Київ», К., 1917 р.). Де ж була розташована ця церква? Відповіді на це запитання допомагають дані археологічних розкопок, що проводилися у кін. XIX — поч. XX ст., літописи та інші історичні документи, а також свідчення очевидців. Отже, у 1833—1835 рр. при розплануванні Володимирської вулиці були проведені розкопки в насліп XVII ст., що був розташований в створі цієї ву-

О ПОТЕРЯННОМ ДРУГЕ

Как много в этом мире
развлечений,
Но мне сегодня, право, не до них.
В моей душе полно ограничений
И я сегодня соблюдаю их.

Как хорошо, когда вокруг
смеются,
Но я сегодня друга потерял.
Те, кто уходят, обязательно
вернутся,
Но не вернется друг, его я
долго знал.

Поссорились мы до обидного
смешно:
Не то сказал я, он не так
ответил.
Теперь мне это, право, все равно,

ІГОР МАРТИНЮК, студент

Его улыбка больше мне
не светит.
Я был не прав, он тоже был
не прав.
Друзья, учитесь выслушать
друг друга,
Чтоб иногда его не разобрав,
Не оказались вовсе вы без
друга.

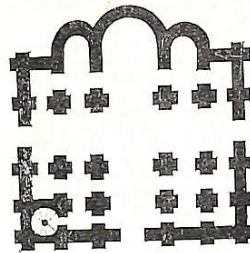
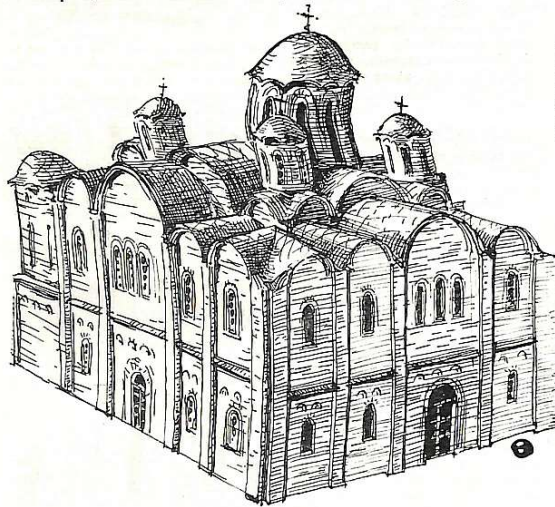
* * *
Бывая у родителей своих,
Я на чердак люблю частенько
забираться.
Там много в ящиках лежит
газет и старых книг,
И мне приятно в этом хламе
разбираться.

Что не увидишь здесь и что ты
не найдешь!

Брошюра о великих строках
коммунизма.
Клеймят газеты НТС дебош
И прославляют каждый день
социализма.

И от рабочих здесь вождю
письмо,
Мол, перевыполним мы план,
товарищ Сталин.
В Узбекистане каждый год все
сухо и тепло
И рапорт, что отдал Хрушеву
космонавт Гагарин.

Кто знает, может быть через
года
Мой сын, листая старые газеты,
Не будет понимать меня,
как я отца,
Ведь мой отец прошел все это.
1990.

кликало палкі суперечки між вченими про місце розташування Ірининської церкви, що тривають і зараз. Серед них існує думка, що церква, знайдена у Стрілецькому провулку, є церквою Ірининського монастиря. Не вдаючись до глибини, передаю деякі найцікавіші аргументи, що стають результатом полеміки. Так, проф. Ю. С. Асеев вважає, що Ірининська церква дійсно знаходилася на Володимирській вул., тому що вона разом із Георгіївською церквою фланкірувала магістраль, яка в той час проходила від Золотих до Софійських воріт. Його опонент, проф. Г. Н. Логвин, заперечує, вважаючи що церква св. Ірини була розташована у Стрілецькому провулку тому, що «в диспозиції по отношению к Софийскому собору патрональные монастыри Георгия и Ирины располагались так, как находились на молитве княгиня Ирина — слева, князь Ярослав-Георгий — справа» («Спор ценен аргументами» — «Стр-во и архит», 1987 р., № 8, с. 24).

Що ж стосується долі Ірининської часовни, встановленої на Володимирській вулиці на честь церкви, зруйнованої у XIII ст., то сучасний мандріжник по Києву знайде її тільки на старовинних фотографіях. Ця часовня була знесена у 1936—1938 рр.

Е. ЯНОВИЦЬКИЙ,
студент архітектурного факультету.

ГАННА ОНКОВИЧ, доцент

ЗЕРНЯТКА ПОЛОНЯНКА

Вона втомилася в його полоні, куди давно й добровільно загнала себе. Хотіла буть-що вирватися з нього, та сил уже не було.

Іноклі думала: що було б, якби потрапила у полон силоміць?

ОШУКАНИЙ

Ного давно вабила та далека срібна зірка, що так манливо сяяла у нічному небі. Й він досяг її!

Вона виявилася давно засланим сонцем. Була холодною, хижою й сивою.

ДВА ПОГЛЯДИ

Історія їхнього кохання у її відтворенні була багатосерійним фільмом без кінця. У його — не потрібним епізодом з одного кадру.

ПРО ЛЮБОВ

Старий професор розв'язав свої проблеми просто — пішов із життя. Його сім'я недовго переживала втрату.

Через рік після похорону — день у день — в інституті померла самотня стара жінка, для якої професор весь довгий вік був світлом, світлом і світом.

ПОРЯДНІСТЬ

Хоча родинне життя не складалось, він усім і завжди говорив, що його дружина — найкраща жінка в світі. Й після розлучення не сказав про неї жодного лихого слова.

І ТАКІ КОРОТКІ ДНІ...

Мое світло — зимове сонце. Воно так часто буває за хмарами, що не знає й не бачить ні хуртовин, ні буревіїв над моєю головою.

Редактор О. ПРИМАК.

самого Ярослава (якому при хрещенні було дано ім'я Георгій), та св. Ірини — на честь жінки Ярослава — Інггерди — дочки шведського короля Олафа. Про неї й буде йтися у цій статті.

Ця церква була збудована десь близько 1039 р., адже Нестор відмічає дату закладення міста Ярослава — 1037 р. Протягом двох наступних століть своєї історії Ірининський монастир залишався одним з центрів духовного та культурного життя Русі — він заснований князем Ярославом, якого народ недарма назвав Мудрим.

Але прийшов 1240 рік. Нашестя орда Батия нанесло страшний удар Русі — спалені й пограбовані міста, вбиті їх мужні захисники, полонені жінки та численні ремісники. Жорстока доля багатьох храмів за часів нашестя спіткала й Ірининську церкву. Її було значно пошкоджено й пограбовано. Двісті років знаходилася церква у безгосподарному стані і, безумовно, стала занедбана.

Як вважають деякі дослідники історії Києва, в тому числі й К. В. Шероцький (1886—1919),

Розкопани керував К. А. Лохвицький. Ним були знайдені руїни стародавньої будівлі. За характером кладки — змішання рядів плінфи та каміння («опус мікстум») — вдалося встановити датування її XI століттям. Серед руйн були знайдені цокольні плити з шиферу, частини фресок, а також глиняні голосники, які служили полегшенням склепіння та покращенню акустичних властивостей приміщень. Лохвицький атрибував ці руїни як залишки Ірининської церкви. Він оснований на згаданому раніше розділі «Повести временных лет», а також запису від 882 р.: «А Дирова могила за святою Оринею». Адже за розкопанням наслідом знаходяться пагорби понад Хрещатою доли-

Однак, слід сказати й про іше одні розкопки, що проводилися у 1911 р. Д. В. Мелевєв в мітрополійній садибі, де тепер пролягає Стрілецький провулок. Були знайдені фундаменти церкви — також XI ст. Це відкриття ви-

